

HANSSIN-JUKKA KUNNOSTETTU

Veijo Kauppinen

Matti Hämäläinen: *Hanssin-Jukka – Douglas DC-2, Marskin hovikoneen tarina.* Minerva Kustannus Oy 2011, 139 s.

Hanssin-Jukan nimeä kantava Douglas DC-kakkonen ollut onnekas lentokone. Sen mallimerkintä on Douglas DC-2. Niitä valmistettiin vain 156 kappaletta, joista jäljellä on enää kymmenkunta. Isoveli DC-3:a sen sijaan valmistettiin noin 13 000.

Hanssin-Jukan ensimmäinen käyttäjä oli tätä mallia matkustajalentokoneiden laivastoonsa tilannut hollantilainen KLM. Vuonna 1935 luovutettu kone kantoi nimeä De Haan eli Kukko. KLM:llä oli käytössään kaikkiaan 18 DC-kakkosta.

MATTI HÄMÄLÄINEN
Hanssin-Jukka – Douglas DC-2
– MARSKIN HOVIKONEEN TARINA –

Suomalaisen sotilaslentotoiminnan menesnaatit olivat ruotsalaiset von Rosenit. Eric von Rosen lahjoitti vuonna 1918 Suomen nuorille ilmavoimille niiden ensimmäisen lentokoneen, Thulin Typ D:n. Tästä juontaa juurensa myös vuoteen 1945 käytössä ollut ilmavoimien hakaristitunnus.

Erichin poika, kreivi Carl Gustav von Rosen puolestaan ilmoittautui talvisodan alettua vapaaehtoiseksi lentäjäksi. Sekään ei riittänyt, vaan hän onnistui hankkimaan rahoituksen pommikonetta varten. Valinta päättyi KLM:ltä ostettuun, Hanssin-Jukan nimen saaneeseen DC-kakkoseen. Nimen taustaakin koetetaan kirjassa selvittää. Tämä Suomen ilmavoimien ensimmäinen kuljetuskone uurasti ahkerasti monenlaisissa tehtävissä, kuten kuljetus-, valokuvaus- ja laskuvarjohyppykoneena. Lennettiinpä sillä talvisodassa yksi pommituslentokin. Hanssin-Jukka palveli tarvittaessa marsalkka Mannerheimin hovikoneena mm. tarkastusmatkoilla joukko-osastoihin. Syksyllä 1941 se esimerkiksi lensi huoltolentoja Itä-Karjalaan vieden ammuksia ja polttoainetta Laguksen panssareille ja tuoden paluumatkalla vaikeasti haavoittuneita sotasairaalaan.

Mutkikkaiden vaiheiden jälkeen Hanssin-Jukka päättyi kahvioksi Hämeenlinnaan, ja kun tuho taas uhkasi, kunnostettavaksi. Sen tapaa nyt Tikkakoskella kesän 1944 väreissä.

Hämäläisen kirja valottaa ansiokkaasti lentokoneen sekä liikennelentojen että sodan ajan historiaa. Kuvitus on näiltäkin kausilta ilahduttavan runsas. Entisöintivaihe on tarkasti ja tuorein valokuvin dokumentoitu. Kirja tekee kunniaa upean lentokoneen hienolle taipaleelle.

Kotkalainen Matti Hämäläinen on julkaissut teoksia sota-ajan pommikoneista ja niiden lentäjistä, mm. *Kolmen sodan pommitajat*, *Pommituslentolaivue 46* sekä *Blenheim-BL-200 – Onnekas pitkänokka*.